

CONCEPT PROJECTPLAN AUTISME CENTRUM NOORD-HOLLAND

Een ontwikkelplek voor elk kind met autisme

In dit projectplan leest u over de plannen voor een nieuw Autisme Centrum in Noord-Holland. Een centrum waarin alle kinderen met autisme die willen en kunnen leren, ook daadwerkelijk de kans krijgen om te leren. Ook kinderen die het, vanwege hun autisme, op dit moment niet lukt aansluiting te vinden in het huidige onderwijsaanbod.

Lenny Kroone, Heidi Grifhorst,
Monique Tesselaar

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1.	Wie schrijft dit plan?.....	3
1.2.	Aanleiding voor dit initiatief	4
1.3.	Onze missie	4
1.4.	Onze visie	5
1.5.	Onze uitgangspunten.....	5
1.6.	Onze kernwaarden.....	6
2.	Doelgroep, probleem- en doelstelling	7
2.1.	Doelgroep	7
2.2.	Waarom deze doelgroep maatwerk nodig heeft	7
2.3.	Wat biedt de regio deze kinderen op dit moment?	8
2.4.	Wat mist er in dat aanbod?	9
2.5.	Onze doelstelling	9
3.	Werkwijze	10
3.1.	Aanmelding	10
3.2.	Basispakket: begeleiding en onderwijs.....	10
3.3.	Methoden en waarden	10
3.4.	Overige diensten.....	11
3.5.	Organisatie.....	12
3.6.	Diensten, tarieven en financiën.....	13
3.7.	Wetmatig kader onderwijsdeel	13
3.8.	Kwaliteit en veiligheid.....	15
3.9.	Rol van de ouders	15
4.	BIJLAGE: ONZE KINDEREN IN BEELD	16

1. Inleiding

In dit projectplan leest u over de plannen voor een nieuw Autisme Centrum in Noord-Holland. Een centrum waarin alle kinderen met autisme die willen en kunnen leren, ook daadwerkelijk de kans krijgen om te leren. Ook kinderen die het, vanwege hun autisme, op dit moment niet lukt aansluiting te vinden in het huidige onderwijsaanbod. In ons Autisme Centrum Noord-Holland leren kinderen op een manier die voor hen goed is en onder omstandigheden waarop het hen lukt. Begeleid door een multidisciplinair team, dat denkt vanuit mogelijkheden, kansen en liefde voor deze kinderen. Daarvoor moeten we samen lef tonen, ongebaande paden bewandelen en ongewone vormen bedenken. Doet u mee?

1.1. Wie schrijft dit plan?

Dit plan is opgesteld door de drie initiatiefnemers van het Autisme Centrum Noord-Holland.

Wij zijn:

- Heidi Grifhorst (42):
 - Opgeleid als ondernemer
 - Achtergrond in ondernemen, pedagogiek en coaching
 - Moeder van Sam (11) en Anne (4)
 - Woont in Spierdijk
- Lenny Kroone (42):
 - Opgeleid als verpleegkundige
 - Achtergrond in VG Zorg en individuele begeleiding kinderen met autisme
 - Moeder van Kees (9), Sam (8) en Jim (4)
 - Woont in Heiloo
- Monique Tesselaar (43):
 - Opgeleid als socioloog en communicatieadviseur
 - Achtergrond in projectmanagement, media, overheid en zorg
 - Moeder van Doortje (11) en Jetteke (8)
 - Woont in Alkmaar

Voor ons alle drie geldt dat ons oudste kind autisme en een ontwikkelingsachterstand heeft. We zijn sterke, veerkrachtige vrouwen die uitgaan van kansen en de mogelijkheden van onze kinderen. Wij geloven dat elk kind met autisme zich optimaal kan ontwikkelen, zolang je biedt wat ze nodig hebben: een individuele aanpak, afgestemd op het niveau, de behoeften en motivatie van het kind. In contact met het kind, met veel 1-op-1 aandacht. Wij zagen dat huidige onderwijs- en zorginstellingen deze aanpak voor onze kinderen misschien wel wilden, maar niet kónden bieden. Daarom startten wij, voordat wij elkaar kenden, naast het reguliere aanbod alle drie een intensief thuisprogramma. Met trainingen, professionele begeleiders aan huis en liefdevolle, maar effectieve methoden. Wij zagen onze kinderen met deze aanpak - tegen alle prognoses in - opbloeien en ontwikkelen.

1.2. Aanleiding voor dit initiatief

In onze thuisprogramma's zagen wij heel bijzondere dingen gebeuren. Onze kinderen begonnen rond hun zevende ineens toch nog te praten, werden zindelijk, kregen interesse in wederzijds contact en spel, en ontwikkelden schoolse vaardigheden als lezen, schrijven en rekenen. Gewoon thuis, op hun eigen slaapkamertjes. Tegelijkertijd zagen we dat onze kinderen in de onderwijs- en zorginstellingen waar ze zaten, meer en meer over- of ondervraagd werden. Met als gevolg dat twee van onze kinderen overgingen op 'overleven', wat zich thuis uitte in gedragsproblematiek en een stagnatie in ontwikkeling. De ander werd weliswaar liefdevol verzorgd, maar miste de uitdaging op cognitief gebied. In alle gevallen omdat er, ondanks alle expertise, goede wil en zorgen, te weinig (financiële) ruimte is voor individuele afstemming en begeleiding op school en dagbesteding. Bovendien bleken de instellingen de meerwaarde van de methoden die wij in onze thuisprogramma's gebruiken voor onze kinderen in te zien, maar zijn zij niet in staat dat aan te bieden.

Toen wij elkaar ontmoetten op een bijeenkomst rond een van de methoden die we in onze thuisprogramma's toepassen, ontdekten we dat we tegen dezelfde dingen aanliepen en dezelfde dromen voor onze kinderen hadden: een fijne plek voor onze kinderen, op het snijvlak tussen onderwijs en zorg, waar onze kinderen tot bloei kunnen komen. We voerden veel gesprekken samen, bezochten allerlei soortgelijke initiatieven in heel Nederland, spraken met iedereen die het wilde horen in ons netwerk. We ontdekten dat er veel leerbare kinderen in de regio zijn waarvoor het huidige onderwijs niet passend is. En dat deze kinderen vaak niet eens 'in beeld' zijn, bijvoorbeeld omdat ze vanwege hun handicap een vrijstelling van de leerplicht hebben gekregen. We besloten over te gaan tot actie. We formuleerden uitgangspunten, definieerde onze doelgroep en ons product, maakten een realistisch financieel plan en werkten het uit tot het plan dat u op dit moment leest.

1.3. Onze missie

Autisme Centrum Noord-Holland biedt kinderen met autisme een veilige thuishaven, van waaruit ze zich kunnen ontwikkelen. Onze kinderen zijn in principe leerbaar, maar hebben door hun autisme specifieke omstandigheden en begeleiding nodig om tot leren te komen. Elk kind krijgt individueel maatwerk waar nodig, en doet mee waar mogelijk. Bij ons in de groep of (deels) op school. Plezier, balans en eigen motivatie zijn belangrijke uitgangspunten.

In dit projectplan leest u verder:

- waarom een veilige thuishaven voor onze kinderen noodzakelijk is;
- hoe wij een veilige plek creëren en wat daarvoor nodig is;
- wat onze visie op ontwikkeling is voor onze kinderen;
- waarom onze kinderen specifieke omstandigheden en begeleiding nodig hebben;
- hoe die omstandigheden en begeleiding er in de praktijk uitzien;
- hoe de samenwerking met onderwijs eruit ziet.

1.4. Onze visie

Autisme Centrum Noord-Holland stemt af op het kind en zijn ouders. Elk kind bekijken we met een open, niet-oordelende blik en zonder verwachtingen. Elke dag opnieuw. Op basis van datgene wat het kind op een bepaald moment (aan)kan en voor gemotiveerd is, stellen we grote en kleinere doelen. Volgens individuele ontwikkelingsplannen en met veel evaluatiemomenten. Zo zet elk kind altijd op zijn eigen tijd een logische volgende stap in zijn ontwikkeling, zonder dat we hem overvragen. Onze kinderen krijgen naast de begeleiding in zeer kleine groepen veel 1-op-1 begeleiding, waarin contact, mogelijkheden en een speelse werkwijze centraal staan. Ouders zijn nauw betrokken bij alles wat wij doen. Zij kennen hun kind immers het beste.

In dit projectplan leest u verder:

- Waarom de afstemming en open blik zo belangrijk is voor onze kinderen;
- Hoe dat in de praktijk werkt;
- Hoe wij doelen stellen, plannen maken en evalueren;
- Wat onze visie op ouders is, welke rol zij spelen in ons centrum en wat wij hen verder bieden;
- Hoe ons team is samengesteld.

Tot slot vindt u in dit projectplan een uitgewerkt financieel plan. Daarin staat waaruit onze inkomsten zijn opgebouwd, wat onze uitgaven zijn en welke investeringen we doen.

1.5. Onze uitgangspunten

In het beleid, de keuzes en het dagelijks handelen van Autisme Centrum Noord-Holland hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Elk kind verdient een volwaardige en gelukkige toekomst, midden in onze samenleving;
- Autisme is geen defect, maar een vertraagde en/of versnelde ontwikkeling op verschillende ontwikkelgebieden;
- Daarom kan en mag elk kind met autisme zich ontwikkelen naar eigen vermogen en behoefte;
- Elk leerbaar kind heeft recht op onderwijs, op zijn eigen niveau en tempo;
- Bij de begeleiding van kinderen met autisme houden we rekening met 'de regenboog aan ontwikkelingsleeftijden' van het kind¹;
- Kinderen met autisme ontwikkelen zich beter als er sprake is van een veilige, flexibele omgeving, balans, contact en intrinsieke motivatie;
- Ouders zijn een belangrijke, gelijkwaardige partner;
- Individueel maatwerk waar nodig, meedoen waar mogelijk;
- Wij zijn onafhankelijk en sluiten waar mogelijk en wenselijk aan bij algemene, maatschappelijke voorzieningen. Kansen en behoeften van het individuele kind zijn hierin leidend.

¹ Zoals o.a. beschreven in het socioschema MAS1p van Martine Delfos

1.6. Onze kernwaarden

In ons werk staan de volgende kernwaarden centraal:

Toekomstgericht, veilig, flexibel, balans, contact, ouderparticipatie, motivatie.

In hoofdstuk 3 leest u hoe we deze kernwaarden in de praktijk brengen.

2. Doelgroep, probleem- en doelstelling

Volgens het Internationale verdrag voor de rechten van het kind² heeft elk kind het recht zich te ontplooiën tot zelfstandig lid van de samenleving. Daarbij hoort dat het kind het recht heeft zich te ontwikkelen, om te leren. En leren doen we normaal gesproken voor een groot deel op school. Omdat we weten dat niet alle kinderen op dezelfde manier leren, is aansluiten op het individuele kind in iedere onderwijsvorm belangrijk. Toch is voor een aantal kinderen klassikaal onderwijs niet mogelijk. Nóg niet, of (even) niet meer. Zelfs niet op speciaal onderwijs, in een kleinere groep. Deze groep kinderen heeft meer maatwerk en een andere aanpak nodig om tot leren te komen. Op dit moment biedt de regio Noord-Holland hiervoor nog onvoldoende mogelijkheden. Ons Autisme Centrum Noord Holland is er voor deze kinderen.

In dit hoofdstuk leest u wie onder deze groep kinderen vallen en waarom maatwerk voor deze groep noodzakelijk is.

2.1. Doelgroep

Autisme Centrum Noord Holland biedt een ontwikkelplek voor kinderen met autisme, die om welke reden dan ook geen aansluiting (meer) vinden bij het bestaande onderwijsaanbod.

In de praktijk bestaat deze groep uit kinderen met autisme die:

1. Op (speciaal) onderwijs zitten, maar er vastlopen en/of niet tot leren komen;
2. Thuiszitten, omdat ze zijn uitgevallen vanuit onderwijs;
3. In dagbesteding zitten, omdat ze het huidige onderwijsaanbod niet aankunnen;
4. Na basisonderwijs in dagbesteding terecht komen, omdat ze V(S)O niet aankunnen.

Deze kinderen:

- Zijn tussen de 4 en 18 jaar oud;
- Hebben een vorm van autisme;
- Willen en kunnen zich ontwikkelen en leren;
- Hebben verschillende ontwikkelingsleeftijden op verschillende ontwikkelingsgebieden.

2.2. Waarom deze doelgroep maatwerk nodig heeft

De reden dat onze doelgroep niet tot leren komt in het huidige aanbod binnen onderwijs en zorg heeft te maken met hun autisme. Hieronder leggen we uit waarom.

Feit: Kinderen met autisme hebben een disharmonische ontwikkeling.

Elke persoon met autisme heeft een 'regenboog aan leeftijden' in zich. Daarmee willen we zeggen dat kinderen met autisme in sociaal en emotioneel opzicht vaak veel 'jonger' zijn ten opzichte van leeftijdsgenoten, maar op andere gebieden soms juist voorlopen op hen.

² http://wetten.overheid.nl/BWBV0002508/2002-11-18#Verdrag_2

Gevolg: Kalenderleeftijd zegt vaak weinig over waar een kind met autisme zit in zijn ontwikkeling.

Feit: De aard en intensiteit van autisme varieert per persoon, gedurende de dag en het leven.

De mate waarin zijn autisme het kind belemmert in zijn ontwikkeling hangt af van verschillende factoren. Verandering, over- of onderprikkeling of over- of ondervraging kunnen een kind hinderen om tot leren te komen. Voor elk kind met autisme zijn andere factoren weer belangrijk en voor elk kind kunnen deze factoren per moment ook weer verschillen.

Gevolg: De behoefte aan begeleiding en omstandigheden om tot leren te komen varieert. Per kind, maar ook per week, dag of soms moment.

Feit: Autisme is aan de buitenkant niet zichtbaar.

Aan kinderen met autisme zie je aan de buitenkant vaak niks. Van binnen werkt het echter anders. Ze verwerken informatie en prikkels anders, hebben moeite met sociale interactie en communicatie. Omdat je dat aan de buitenkant niet ziet en onze kinderen dit vaak niet goed kunnen communiceren, bestaat het gevaar van ernstige overvraging- en overprikkeling. Zodra dat aan de buitenkant zichtbaar wordt, vaak in de vorm van wat we 'gedragsproblemen' noemen, is het al veel te laat en is het kind niet meer in staat om te leren. Kinderen moet dan eerst tot rust komen en herstellen.

Gevolg: Kinderen met autisme kunnen vaak veel, maar kunnen dat niet op elk moment aan. Leren (aan)voelen en communiceren helpt ze hierbij.

Feit: Autisme komt voor op alle intelligentieniveaus.

Kinderen met autisme hebben zowel behoefte op hun intellect te worden aangesproken als aan ondersteuning bij het ontwikkelen van de sociale en motorische kant, die vaak minder ver is dan bij leeftijdgenoten.

Gevolg: Voor de ontwikkeling van alle kinderen met autisme is het belangrijk in te zetten op de verschillende ontwikkelgebieden: cognitief, maar ook sociaal, emotioneel en sensomotorisch.

Samenvattend kunnen we stellen dat:

- Leeftijd voor onze kinderen over hun ontwikkeling weinig zegt;
- Deze kinderen onderling sterk verschillen in wat ze willen, kunnen en nodig hebben;
- Per kind en per moment gekeken moet worden wat het kind aankan en nodig heeft;
- Inzetten op de ontwikkeling van alle verschillende ontwikkelgebieden deze kinderen helpt.

Nu we dit weten, is het niet verwonderlijk dat het voor deze doelgroep niet werkt om ze in een druk schoolgebouw op basis van leeftijd te groeperen in een klas en ze een algemeen, overwegend cognitief leerprogramma aan te bieden binnen een algemene dagstructuur. Voor deze kinderen is maatwerk nodig.

2.3. Wat biedt de regio deze kinderen op dit moment?

In de regio Noord-Holland zijn veel voorzieningen voor kinderen met autisme. Zowel op gebied van dagbesteding als op het gebied van onderwijs is veel keuze. Leerplichtige kinderen met autisme

hebben een plek op regulier onderwijs (eventueel met begeleiding vanuit de wet passend onderwijs) of speciaal onderwijs. Kinderen met autisme die op speciaal onderwijs zitten en een extra zorgvraag hebben kunnen onder bepaalde omstandigheden terecht op speciale structuur- en autagroepen. Omdat de praktijk leert dat voor sommige kinderen met autisme deze vorm nog steeds niet optimaal is voor een kleine groep kinderen, biedt Heliomare onderwijs samen met de Waerden in schooljaar 2017-2018 een nieuwe onderwijs-zorg-groep aan in Alkmaar. Kinderen met autisme die zijn vrijgesteld van de leerplicht krijgen dagbesteding op kinderdagcentra (zoals een orthopedagogisch dagcentrum) of zorgboerderijen.

2.4. Wat mist er in dat aanbod?

We zijn erg blij dat verschillende instellingen in Noord-Holland herkennen dat bepaalde kinderen met autisme een specifieke aanpak nodig hebben om optimaal te kunnen ontwikkelen. Zo ontstaat een rijk aanbod voor een groot deel van de kinderen met autisme in onze regio. Voor een bepaalde groep kinderen is echter nog nét iets anders nodig. Zij lopen vast in het huidige aanbod. Wij hebben gezien dat onze eigen kinderen groeiden in begeleiding op basis van de methode Contactgericht Spelen en Leren en Growing Minds. Beide methoden hebben als eerste basis een onvoorwaardelijk accepterende houding naar het kind en maken gebruik van elementen uit SonRise, TEACCH, FloorPlay en verschillende standaard, gedrags- en relatiegerichte interventies. Contact en spel zijn belangrijke instrumenten om te werken aan de individuele doelen van elk kind. Uit onderzoek elders in het land blijken centra die volgens deze methoden werken deze kwetsbare groep kinderen met autisme succesvol te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling en indien wenselijk hun (terug)gang naar school of andere algemene voorziening. Hoewel deze aanpak ook een oplossing kan bieden voor kinderen in Noord-Holland, is er nog geen dergelijk centrum in de regio. Autisme Centrum Noord-Holland voorziet daarin.

2.5. Onze doelstelling

Ons doel is om de kinderen in een veilige vertrouwde omgeving door middel van intensieve individuele begeleiding, maatwerk te bieden op onder andere emotioneel, cognitief, sensorisch, communicatief en sociaal gebied. Door middel van intensieve begeleiding (individueel en in de groep) en afstemming met de kinderen, ouders en begeleiders in een multidisciplinaire setting, zorgen wij ervoor dat de kinderen weer tot bloei komen en zich aan kunnen sluiten bij de maatschappij.

Wij worden geen school en willen dat ook niet zijn. Wel willen we een schakel zijn terug naar de reguliere samenleving. Daarom behouden onze kinderen hun leerplicht en hebben ze toegang tot leermiddelen om te oefenen. Samen met onze (onderwijs)partners kijken we wat nodig is en hoe we kunnen helpen.

3. Werkwijze

3.1. Aanmelding

Ouders benaderen ons telefonisch, via e-mail of via een contactformulier op onze website. In een informatief gesprek verkennen ouders met Heidi of Monique of ons centrum een geschikte plek kan bieden. Indien nodig observeert onze psycholoog of sensorische integratietherapeut het kind ter verduidelijking van de problematiek en doelstellingen. Als blijkt dat ACNH voor het kind de juiste begeleiding kan bieden volgt een vervolgesprek, waarin we het concept begeleidingsplan bespreken. Is voor een kind ook een deel onderwijs op onze locatie nodig? Dan bespreken we ook het concept handelingsplan en ontwikkelingsperspectief. Na ondertekening van een zorgovereenkomst gaat de begeleiding van start op de overeengekomen datum.

3.2. Basispakket: begeleiding en onderwijs

Autisme Centrum Noord-Holland biedt unieke, gespecialiseerde begeleiding op maat aan al onze kinderen met autisme. In principe gebeurt dit doordeweeks, overdag, op onze eigen locatie. Mocht er in specifieke gevallen sprake zijn van een andere behoefte waarin we op een andere tijd of plaats nodig zijn, dan zullen we dit per geval bespreken en besluiten. Onze begeleiders zijn ervaren zorgprofessionals en geschoold in onze methoden. Op ons centrum faciliteren we onderwijs op maat. Hiervoor werken we samen met onze onderwijspartners. Per kind kijken we welke onderwijsbehoeften en kansen er liggen en hoe we dat het beste aanbieden.

3.3. Methodes en waarden

We ondersteunen de kinderen op een holistische manier, met een multidisciplinair team. De basis voor onze werkwijze ligt in de methoden Contactgericht Spelen en Leren en Growing Minds. Beide methoden zijn ontwikkelingsgerichte en hebben veel aandacht voor een liefdevolle, accepterende houding ten opzichte van het kind. Daarnaast werken we vanuit de visie dat autisme geen defect is, maar vertragingen en versnellingen in het centrale zenuwstelsel. Ieder persoon met autisme kan zich daarom volop ontwikkelen op alle gebieden.

We werken vanuit onze kernwaarden: toekomstgericht, veilig, flexibel, balans, contact, ouderparticipatie, motivatie. Dat betekent concreet:

1. Toekomstgericht:

Bij aanmelding kijken we met ouders wat de dromen en wensen zijn voor het kind. Hoe kunnen we dit kind een volwaardig en gelukkig leven bieden in de toekomst? Op basis daarvan bepalen we wat daarvoor nodig is, zodat we in het begeleidingsplan heldere doelen kunnen stellen om aan te werken. Regelmatig evalueren we en stellen we bij.

2. Veiligheid:

Onze kinderen voelen oordelen en verwachtingen van hun begeleiders vaak sterker aan dan andere kinderen. Daarom zijn onze begeleiders zich te allen tijde bewust van hun eigen houding. Vanuit onvoorwaardelijke acceptatie ontstaat een veilig contact. Onze kinderen

krijgen veel eigen regie waar mogelijk en duidelijke grenzen waar nodig. Daarnaast blijft ons centrum kleinschalig, in een rustige omgeving.

3. Flexibiliteit:

Omdat elk kind een dagprogramma op maat heeft kunnen we te allen tijde schakelen tussen doelen, activiteiten, niveaus. We kijken per moment wat het kind aankan en nodig heeft. Er is geen tijdsdruk.

4. Balans:

In onze dagprogramma's zoeken we naar een evenwicht in de ontwikkeling op emotioneel, cognitief, sensorisch, communicatief en sociaal gebied. Onze kinderen leren het beste als ze alert zijn. Prikkelverwerking speelt hierin een cruciale rol. Per kind bewaken we te allen tijde nauwkeurig eventuele over- en onderprikkeling en sturen hierop waar nodig. Spel, beweging, natuur en muziek gebruiken we hierin als instrumenten. Daarnaast werken we nadrukkelijk ook aan een sociaal-emotionele en sensomotorische ontwikkeling van onze kinderen, zodat ze ook op dit vlak meer in balans komen.

5. Contact:

Contact vormt bij ons de basis voor leren. Als een kind moeilijk contact maakt sluiten we eerst aan, volgen we het kind. Zodra het contact ontstaat nodigen we onze kinderen uit tot wederkerigheid en leren, zonder oordeel en verwachting. Onze begeleiders ontvangen voortdurend coaching om zich deze accepterende houding eigen te maken en te onderhouden.

6. Ouders:

Ouders zijn voor ons een gelijkwaardige partner. We dromen en werken samen. Dat betekent dat we intensief communiceren, informatie delen en ze betrekken in de begeleiding. Waar nodig coachen en begeleiden we ouders in de thuissituatie.

7. Intrinsieke motivatie:

We werken aan de doelen van elk kind met behulp van spel, onderwerpen en materialen waarvan we weten dat het kind erin geïnteresseerd is. Heeft een kind een favoriet spel of onderwerp? Dan zetten we dat in om aan doelen te werken. Als het aansluit bij de belevingswereld van het individuele kind wordt leren altijd leuk en interessant.

3.4. Overige diensten

Naast begeleiding van de kinderen kunnen we voor kinderen die dit nodig hebben therapie op het centrum aanbieden. Denk hierbij aan fysiotherapie, logopedie, muziektherapie etc. Wij werken met gecertificeerde therapeuten, met veel kennis over en ervaring met onze doelgroep. Onze therapeuten hanteren marktconforme tarieven en zijn veelal te vergoeden vanuit de zorgverzekering van het kind.

Het hebben van een kind met autisme trekt een zware wissel op ouders. Indien ouders hier behoefte aan hebben kunnen wij ouders ondersteunen en op weg helpen in de begeleiding thuis, training of coaching.

3.5. Organisatie

Autisme Centrum Noord-Holland wordt een stichting. Dit betekent dat alles wat we doen in het teken staat van onze missie en visie en we geen winst beogen. Alle inkomsten komen ten goede aan het doel dat we beogen.

Onze stichting heeft een bestuur dat bestaat uit drie personen. Zij stellen het beleid vast en houden toezicht. Zij ontvangen hiervoor geen financiële vergoeding. Daarnaast heeft de stichting een directie voor de dagelijkse leiding en uitvoering. Zij leggen verantwoording af aan het bestuur en ontvangen een marktconforme vergoeding voor hun werkzaamheden. De directie stuurt het team van begeleiders, experts, stagiaires en vrijwilligers aan. Begeleiders en experts ontvangen een marktconforme vergoeding, stagiaires een stagevergoeding en vrijwilligers indien gewenst een vrijwilligersvergoeding.

Omdat we ouders een belangrijke rol toekennen in wat we doen streven we ook naar de installatie van een cliëntenraad/oudercommissie.

Het bestuur bestaat uit drie leden:

Persoon A - voorzitter

Persoon B - penningmeester

Persoon C - secretaris

De directie bestaat uit drie (parttime) leden:

Heidi Grifhorst – Vakinhoudelijk verantwoordelijk, coaching van begeleiders en ouders;

Lenny Kroone – Vakinhoudelijk verantwoordelijk, (meewerkend) begeleiding op de werkvloer;

Monique Tesselaar – Bedrijfsvoering, fondsenwerving.

De directie wordt ondersteund door een vast team:

- Orthopedagoog
- (Kinder)psycholoog
- Psychomotorisch kindtherapeut/ fysiotherapeut
- Leerkracht
- Groepsbegeleiders
- Autisme begeleiders/coaches
- Drama therapeut
- CSL/Growing minds coach/trainer
- Stagiaires
- Vrijwilligers

Incidenteel:

- Logopedist
- GZ psycholoog

3.6. Diensten, tarieven en financiën

Autisme Centrum Noord Holland biedt kinderen met autisme een ontwikkelplek, voor zolang ze die nodig hebben. Kinderen combineren indien mogelijk en wenselijk hun plek in ons centrum met een plek binnen onderwijs.

Begeleiding

Samen met ouders en onderwijs-zorgpartners bepalen we wat het kind nodig heeft. Daaruit leiden we af hoeveel dagdelen en uren groeps- en individuele begeleiding het kind nodig heeft. Voor deze uren sluiten we een zorgovereenkomst af, naar model van de SVB.

Ouders betalen onze diensten vanuit het PGB van het kind of via ZIN via onderaannemerschap met een zorginstelling.

Onderwijs

Per kind kijken we wat nodig is op het gebied van onderwijs. Samen met onze onderwijspartners (school, samenwerkingsverband, leerplicht) kijken we hoe we de financiering hiervoor mogelijk maken.

Inkomsten

Autisme Centrum Noord-Holland ontvangt voor de begeleiding die ze haar kinderen biedt een vergoeding uit zorggelden. Deze zijn afkomstig vanuit indicaties op basis van de Wet langdurige zorg (CIZ en zorgkantoren) of de Jeugdwet (gemeente). Dit wordt betaald vanuit een Persoonsgebonden budget of Zorg in natura (ZIN). Therapie en coaching worden bekostigd uit de Zorgverzekeringswet (zorgverzekeraars).

Voor elk kind stellen we een pakket op maat samen. Op basis van het aantal uren en zorgzwaarte (individueel, groep, verzorging, etc.) ontstaat per pakket een kostenplaatje. De afspraken over de inhoud en vergoeding van de zorg worden vastgelegd in een zorgovereenkomst.

Wij hanteren de volgende tarieven:

Individuele begeleiding:	€ 35,- per uur
Persoonlijke verzorging:	€ 35,- per uur
Begeleiding groep:	€ 58,- per dagdeel

De inkomsten uit bovenstaande zorggelden worden direct besteed aan de ontwikkeling van onze kinderen. Daarnaast gaan we actief fondsen werven en sponsoren zoeken om bijkomende kosten te kunnen dragen.

3.7. Wetmatig kader onderwijsdeel

Om onderwijs te kunnen bieden op een locatie anders dan een school, is een 'maatwerktraject' nodig. Daarin maken school, ouders en het autisme centrum individuele afspraken, die worden vastgelegd in een contract/handelingsplan en een individueel plan/ontwikkelingsperspectief voor elk kind. Dit kan, omdat voor onze zeer specifieke, kleine doelgroep sprake is van kinderen die zonder een dergelijk maatwerktraject een grote kans hebben uit te vallen (komen thuis te zitten of een

artikel 5a vrijstelling als gevolg). Een maatwerktraject is het laatste middel om deze kinderen gebruik te kunnen laten maken van hun recht op onderwijs. Dit vergt van betrokken partijen (leerplicht, school, samenwerkingsverbanden) behoorlijk wat lef en creativiteit.

Ingrado, de landelijke vereniging die zich inzet voor het versterken van het leerrecht in Nederland, heeft een verkenning³ gemaakt naar wat mogelijk is voor onderwijs op een andere locatie dan school binnen de huidige wettelijke kaders. U leest daarin:

"In (...) onderwijs op een andere locatie is een belangrijke vraag waarom het kind op een andere locatie onderwijs volgt; omdat de ouders dit wensen, omdat het kind dit nodig heeft (volgens de school of bijvoorbeeld een samenwerkingsverband) of omdat de school dit als onderdeel van het curriculum heeft opgenomen?(...) Zodra een kind staat ingeschreven, en toegelaten tot een school, is te zien dat de wetgeving langs verschillende manieren het mogelijk maakt dat het onderwijs niet op de school maar wel via de school en onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, op een andere locatie (thuis of in een 'tussenvoorziening) kan worden gegeven. Bevoegde gezagen hebben (binnen bandbreedten) vrijheid om het onderwijs te organiseren op andere plaatsen dan de school, voor bepaalde doelgroepleerlingen met gedragsproblemen (zie bijvoorbeeld de eerder genoemde en thans in de wet geregelde OPDC's). In de praktijk blijkt daarnaast dat een individueel maatwerktraject wordt uitgevoerd via artikel 11 onder g Leerplichtwet 1969, door middel van een 'contract' of individueel handelingsplan. Deze leerlingen staan ingeschreven op een school, maar volgen op afstand (vaak thuis) onderwijs met begeleiding vanuit de school."

³ <http://www.ingrado.nl/assets/uploads/Eindrapport.pdf>

3.8. Kwaliteit en veiligheid

Dit hoofdstuk moet worden ontwikkeld.

Hier moet o.a. in komen:

1. *dat we een klachtenregeling hebben (met bijv. een klachtencommissie) > zie ACIC.*
Ruben: Verplichting Jeugdwet/WMO: klachtencommissie
Verplichting WLZ: klachtenfunctionaris en geschilleninstantie
 - a. *Jeugdwet: De klachtencommissie moet 'onafhankelijk' zijn, maar mag wel bestaan uit mensen vanuit ons midden. De onafhankelijkheid kun je dan borgen door bijvoorbeeld een voorzitter van 'buiten' te hebben. Dat kan bijvoorbeeld een ouder zijn die een speelprogramma voor zijn/haar kind heeft of gehad heeft.*
 - b. *WLZ: de klachtenfunctionaris is vaak onderdeel van een organisatie, dus kunnen wij ook in ons midden hebben. Voor de IJZ is er geen profiel of kwaliteitseisen waar de functionaris aan moet voldoen.*
 - c. *De klachtenregeling moet op papier staan en goed toegankelijk zijn. Je moet je cliënten er ook op wijzen dat het bestaat en waar het te vinden is. Het beste werkt het als de regeling op een website staat.*
2. *Ook moet erin hoe we incidenten en calamiteiten registreren, communiceren en evalueren en hoe je met geweld omgaat > zie verslag telefoongesprek Ruben Inspectie Jeugdzorg.*
3. *Hoe je omgaat met je zorgdossiers. Dat bestaat uit:*
 - a. *een zorg- of begeleidingsplan,*
 - b. *de registratie van incidenten en*
 - c. *de evaluaties van het zorgplan.**Je moet hiervoor een vast format hebben. Horison gaat dat (waarschijnlijk) ontwikkelen.*
4. *Hoe we de kwaliteitseisen voor het onderwijsdeel borgen.*

3.9. Rol van de ouders

Dit hoofdstuk wordt nog verder ontwikkeld.

4. BIJLAGE: ONZE KINDEREN IN BEELD

Hieronder krijgt u een beeld van de kinderen waarmee we ons centrum willen starten. De bijdrage per kind komt van de ouders.

KEES

Dit is Kees, een prachtig, lief en bijzonder jongetje van 9 jaar. Kees houdt erg van buiten zijn, het bos en het strand zijn zijn favoriete plaatsen. Ook trampolinespringen, filmpjes op de Ipad maken en kietelspelletjes vindt hij erg leuk. Kees heeft op tweejarige leeftijd de diagnose klassiek autisme en een ontwikkelingsachterstand gekregen. Totdat Kees anderhalf jaar oud was leek er niets aan de hand te zijn en ontwikkelde hij zich normaal. Toen stopte Kees met het maken van (oog-)contact en ook zijn spraak en gebrabbel verdwenen. Kees gleed terug in zijn eigen veilige wereldje. We konden hem niet meer bereiken.

Bijna 4 jaar geleden zijn wij Kees thuis gaan begeleiden via de methode Contactgericht spelen en leren. Door deze vorm van 1 op 1 begeleiding in een prikkelarme omgeving is Kees zijn ontwikkeling op gang gekomen. Hij kreeg interesse in wederzijds contact en vanuit dit liefdevolle contact is bij Kees de communicatie en interesse in zijn omgeving op gang gekomen. Sinds zijn zevende jaar komt voorzichtig zijn spraak op gang en Kees begint nu onder andere lezen en schrijven te leren. Het werd voor Kees 3 jaar geleden mogelijk om vanuit de dagopvang de overstap te gaan maken naar het speciaal onderwijs, een geweldige stap voor hem. Kees is een slimme jongen. De Ipad ontgrendelt hij moeiteloos door het wachtwoord in te typen en hij weet feilloos de weg te wijzen naar plaatsen waar hij soms maar een keer eerder geweest is. Daarentegen kan hij nog geen antwoord geven op de vraag of hij een leuke dag heeft gehad of wat zijn lievelingskleur is. Kees heeft nog geen vriendjes maar de interesse in leeftijdsgenootjes begint te komen. Kees beleeft en ervaart de wereld om zich heen anders dan de meeste mensen en dat zorgt soms voor wederzijds onbegrip. Kees heeft iemand naast zich nodig die de wereld voor hem ondertitelt, dus uitlegt wat er van hem wordt verwacht. Alle prikkels komen ongefilterd bij hem binnen. We zien dat zijn autisme, dyspraxie en verstoorde prikkelverwerking hem beperken.

Kees gaat nu naar speciaal onderwijs, de Alk in Alkmaar. Kees heeft een leuke klas en liefdevolle leerkrachten. Maar wat we merken aan Kees is dat hij aan het overleven is in de klas, hij houdt zich staande en dat vraagt erg veel van hem. Kees krijgt 8 uur per week individuele begeleiding op school en dan lukt het om opdrachtjes te maken maar het kost hem veel moeite. De sociale verhoudingen in de groep begrijpt Kees niet altijd, dit maakt hem verward, verdrietig en soms ook boos. De uitbarsting komt dan vaak thuis of Kees trekt zich juist terug. Wat Kees eigenlijk nodig heeft is een rustige omgeving en begeleiding die afstemt op hem. Wat kan Kees op welk moment aan en wat heeft hij daarvoor nodig. Dit vanuit een open niet-oordelende basishouding zonder verwachtingen. Deze vorm van begeleiding in combinatie met onderwijs is nodig voor Kees. Als Kees 'gezien' wordt en mag zijn wie hij is zal zijn zelfvertrouwen toenemen en kan Kees laten zien dat alles mogelijk is voor hem.

SAM

Dit is Sam, een blijde jongen van 11 jaar die houdt van zwemmen, basketballen, fietsen op de tandem, wandelen, paardrijden, treinen en 'koeien kiek'n', grapjes maken, muziek/zingen, sensorische spelletjes (scheerschuim, zand etc.), puzzelen, matchen, pionnen omgooien, draaimolens/orgelmuziek, filmpjes kijken op de Ipad, de tip toi pen, grappige geluidjes. Sam heeft niet-aangeboren hersenletsel en autisme.

Sinds januari 2011 hebben we voor Sam een thuisprogramma op basis van Contactgericht Spelen en Leren (CSL). Daarnaast gaat Sam 4 dagen per week naar De smaragd. Dit is een onderdeel van ODC de Klink (dagbesteding van Esdégè Reigersdaal). Dit zit als een lokaal met voorzieningen vast aan basisschool de Carrousel in Heerhugowaard. Sam vindt het meedoen op school aan activiteiten met andere kinderen erg leuk en ook spannend. In principe kan hij tot ongeveer zijn 12e op deze locatie blijven en zou

dan terugstromen naar ODC de Klink. Er wordt daar op een liefdevolle manier heel goed voor 'm gezorgd, maar het doet zijn capaciteiten tekort.

Sam heeft door zijn vertraagde ontwikkeling een langere periode nodig gehad om een bepaalde schoolrijpheid te krijgen en die heeft hij nu! Hij zou nu kunnen starten op een basisschool, maar wat betreft zijn kalenderleeftijd zou hij naar het VSO "moeten". Gezien de regenboog aan ontwikkelingsleeftijden (en daarmee zijn lagere emotionele ontwikkelleeftijd) die hij in zich heeft maakt dat hij die aansluiting niet zal kunnen maken.

Ons CSL programma

Op dit moment werken vijf professionals met Sam volgens de CSL methode. In een prikkelarme, speciaal hiervoor gebouwde ruimte aan huis werken wij zo'n 12 uur per week op een speelse manier doelgericht aan zijn ontwikkeling. En met indrukwekkend resultaat. Toen we begonnen was communiceren met Sam alleen weggelegd voor de mensen die hem heel goed kenden en die wisten wat hij leuk vond. Hij had toen slechts 13 gerichte woorden/klanken. Nu, na 6 jaar, heeft hij ongeveer 500 woorden die voor iedereen verstaanbaar zijn en begint hij zinnen van 4-5 woorden te praten. En dat is maar een onderdeel van de indrukwekkende vooruitgang die hij heeft geboekt. Als moeder coach ik de 'spelers' en geef ze feedback. We zorgen er als team voor dat we voor Sam bereikbare doelen stellen en blijven zoeken naar zijn motivatie. De ideale combinatie voor Sam is dat we het thuisprogramma laten samenvloeien met onderwijs, zoals in het autisme centrum.

YLAN

Ylan is ons vierde kind van totaal vijf kinderen. Hij is nu 7 jaar en heeft op 3-jarige leeftijd de diagnose autisme gekregen. Ylan is in Frankrijk geboren en heeft de diagnose in Engeland gekregen, waar wij op dat moment woonden. Ylan had een normale ontwikkeling tot een jaar of tweeenhalf, vanaf dat moment begon hij zich meer en meer terug te trekken, rond te springen en stopte hij met praten en spelen. Dit laatste gebeurde geleidelijk. Toen Ylan vierenhalf jaar was, zijn wij in Nederland komen wonen, waar Ylan vervolgens bij de Alk op school kwam. Dit was najaar 2014. De Alk is een ZMLK-school, waar behalve een leerkracht ook een assistente in de klas is. Zijn eerste schooljaar was geen succes, de leraressen konden Ylan niet bereiken en door de grootte van de klas en de vraag om aandacht van de andere kinderen, konden zij Ylan niet de begeleiding geven die hij nodig had. Om in het tweede schooljaar 2015-2016 Ylan beter te begeleiden, werd door de leerkracht voorgesteld begeleiding in te schakelen, omdat zij niet de tijd en menskracht hebben om dit te doen.

Zomer 2015 echter kwamen wij met Contactgericht spelen en leren (CSL) in aanraking. Dit sprak ons zo aan en voelde zo goed voor Ylan dat wij daar direct mee zijn begonnen. Deze benadering toont respect voor het kind en wil vanuit contact en interne motivatie het kind tot leren en handelen brengen. De eerste resultaten waren verbluffend; Ylan werd in de zomer grotendeels zindelijk, maakte veel meer contact en luisterde echt naar ons!

Met diverse fantastische begeleiders zijn wij toen in september 2015 met een CSL thuisprogramma gestart en kreeg Ylan begeleiding op school (niet CSL). Ylan toonde meer en meer interesse voor speelgoed en begon m.n. thuis weer te spelen en wat te praten. Op school ging dit langzamer, vooral omdat op maandag en in de middag er geen begeleiding op school is en hoe graag de leerkrachten ook willen, zij niet de tijd en begeleiding voor Ylan hebben die hij nodig heeft. Zonder begeleiding is Ylan op school reddeloos verloren, dan is hij eigenlijk zijn tijd aan het verdoen en zal hij zeer snel een terugval krijgen in zijn ontwikkeling is onze vrees. Dit wordt door de leerkrachten bevestigd. Daarbij komt nog dat de andere kinderen in Ylan's klas voor hem te druk en onvoorspelbaar zijn. Sommige meisjes duldt hij nu in zijn directe omgeving, maar vaak stopt hij direct bij binnenkomst in de klas zijn vingers in zijn oren. Het maken van contact is voor Ylan nog steeds moeilijk en het is hierbij belangrijk dat er goed afgestemd wordt op Ylan, omdat hij zich anders terugtrekt en geen contact meer maakt. Het afstemmen op Ylan is moeilijk in een drukke klas en met andere kinderen die om aandacht vragen. Ylan is dan snel geneigd zich terug te trekken en weg te lopen. Met andere kinderen spelen, is dan ook nog zeer moeilijk voor hem.

Ylan heeft veel last van dyspraxie; hij voelt vaak zijn lijf niet en om dit wel te voelen, moet hij rondlopen en diepe druk ervaren. Dit is in zijn huidige klas moeilijk omdat de leerkracht juist wil dat de kinderen zitten als er bepaalde activiteiten worden gedaan. Binnen CSL pas je deze behoeften in, gebruik je ze om Ylan tot leren te brengen. Zo puzzelt Ylan het liefst als hij bij iemand op de rug zit, deze buigt en Ylan legt dan over de schouder de puzzelstukjes in de puzzel. Of je zorgt ervoor dat Ylan voldoende diepe druk ervaart en nodigt hem dan uit een bepaalde activiteit te doen waarna er meer diepe druk volgt. Dit is voor leerkrachten op school, met 10, 11 kinderen in de klas, onmogelijk om te doen, hoe graag ze ook zouden willen.

De beste optie voor Ylan zou dan ook een CSL klasje zijn, wij zijn ervan overtuigd dat dat voor Ylan helemaal fantastisch wordt.

Doortje

Doortje is een energiek en leergierig meisje van 12 jaar. Ze houdt van rennen, trampolinespringen, met haar hond spelen, in de ballenbak chillen, boekjes lezen, knutselen, de natuur ingaan, muziek en dansen. Ze is beresterk, beweeglijk en houdt van harde en wilde spelletjes. Als Doortje goed in haar vel zit houdt ze erg van grapjes maken.

Al vanaf heel jonge leeftijd ontwikkelde ze zich anders dan haar leeftijdsgenootjes. Ze reageerde niet op haar naam, begon niet te praten, zat het liefst in haar eigen wereld. Het was voor ons dan ook geen verrassing dat Doortje toen ze net 3 jaar was de diagnose klassiek autisme kreeg. Na

verschillende niet-passende plekken en een vrijstelling van de leerplicht plaatsten we Doortje op ODC de Klink voor dagbesteding. Tot haar 7^e ontwikkelde ze nauwelijks en liet ze steeds vaker en heviger gedragsproblemen zien. Ze vertoonde zelfverwondend en agressief gedrag. Toen we na een zoveelste crisis weer eens met het complete team aan tafel zaten, vroeg de autisme expert ons of wij wel eens SonRise of Contactgericht Spelen en Leren (CSL) hadden geprobeerd. Wij verdiepten ons erin en het idee van contact maken op basis van onvoorwaardelijke acceptatie sprak ons geweldig aan. We gingen op cursus en startten een thuisprogramma. Zelf, op haar eigen slaapkamertje. Vrijwel direct zagen we ongelooflijk bijzondere resultaten. Binnen het eerste jaar werd Doortje zindelijk, ging ze contact maken, spelen en begon ze voorzichtig met woordjes te communiceren. Doortje ging zo goed vooruit, dat ze op haar 9^e tegen alle prognoses in naar school kon. Ze kreeg een plek in de structuurgroep op ZMLK-school de Alk. Doortje zit daar nu nog steeds. Daarnaast begeleiden we Doortje thuis nog enkele uren per week op basis van CSL en Growing Minds (een aanverwante methode). Inmiddels leest en schrijft ze op het niveau van een kind van ongeveer 5 jaar. Haar IQ is gestegen van 'zwaar verstandelijk beperkt' naar inmiddels 'licht tot matig verstandelijk beperkt'.

Toch gaat het momenteel niet zo goed met Doortje en ligt haar ontwikkeling al een tijdje bijna stil. Ze heeft veel last van tics, slaapt slecht, zoekt constant houvast in structuur en duidelijkheid van de volwassenen om haar heen, blijft hangen in herhaal- en dwangmatig gedrag en vertoont weer (zelf)verwondend gedrag. In overleg met de arts van Triversum is de medicatie voor Doortje flink aangepast en opgeschroefd, maar het lijkt niet te helpen. Doortje heeft veel onrust in haar hoofd en lijf. Wat ze nodig heeft is een programma op maat. Met veel 1-op-1 begeleiding, die kan inspelen op haar sensorische behoeften en behoeften om te bewegen en die haar uitlegt hoe de dingen werken. Zodat concepten die in de groep worden behandeld niet langer in haar hoofd blijven hangen en stapelen op tot een onverwerkbaar brij informatie. Ze moet kunnen spelen, om de dingen in haar leven te verwerken (uitspelen) of voor te bereiden (oefenen in een veilige, speelse setting). Op een manier die aansluit bij datgene wat zij op dat moment aankan en voor geïnteresseerd is. Sociaal-emotioneel ligt Doortje haar ontwikkeling veel lager (ca. op een leeftijd van 18 maanden) dan op andere ontwikkelgebieden. Daarvan uitgaande functioneert Doortje nog niet goed mét andere

kinderen. In contact met een begeleider kan Doortje wel leren spelen náást andere kinderen, op weg naar samenspel, wederkerigheid, sociale vaardigheden en zelfredzaamheid. Op weg naar een volwaardige plek in de samenleving.

Doortje heeft nu de leeftijd om de overstap te maken naar VSO. Gezien de ontwikkelingen in haar welzijn en gedrag is dat echter niet aan de orde.

